

Taloudellinen jaosto

KOKOUSTIEDOT Aika	26.10.2011 klo 18–20.09	
Paikka	Virastotalo, Linnankatu 12 kirjasto	
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	<p>Juntunen Hannu, puheenjohtaja Heikkinen Setti Kallinen Matleena Kananen Hilikka Leppänen Osmo Törrö Leena</p>	
Muut osallistujat	<p>Gråsten Risto, johtaja, eQ Varainhoito Oy, läsnä § 96 ajan Hurskainen Timo, kirkkovaltuuston puheenjohtaja Oikarinen Lauri, kirkkoherra Pesonen Mika, strategi, eQ Varainhoito Oy, läsnä § 96 ajan Risku Marjo, asiakasvastuullinen johtaja, Front Capital Oy, läsnä § 96 ajan Sistonen Toivo, talousjohtaja</p>	
ALLEKIRJOITUKSET	<p>Puheenjohtaja HANNU JUNTUNEN Hannu Juntunen</p>	<p>Sihteeri TOIVO SISTONEN Toivo Sistonen</p>
KÄSITELLYT ASIAT	92 § – 98 §	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Aika ja paikka	Kajaani 31.10.2011	
Allekirjoitukset	<p>HILKKA KANANEN Hilikka Kananen</p>	<p>OSMO LEPPÄNEN Osmo Leppänen</p>
PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVÄNÄ Aika ja paikka	4.–18.11.2011 klo 9–15 kirkkoherranvirasto	
Todistaa	Ilmoitus pöytäkirjan nähtävillä olosta on ollut kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 3.–18.11.2011.	

Taloudellinen jaosto

26.10.2011

KOKOUSTIEDOT	
Aika	26.10.2011 klo 18–20.09
Paikka	Virastotalo, Linnankatu 12, kirjasto

KÄSITELTÄVÄT ASIAT
Asia nro

Sivu nro

1	Kokouksen avaus	3
2	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
3	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
4	Työjärjestys	4
5	Seurakunnan sijoitustoiminta	5
6	Oikaisuvaatimusohjeet	9
7	Kokouksen päätös	9

Taloudellinen jaosto:

Juntunen Hannu, puheenjohtaja
Heikkinen Setti
Immonen Tyyne
Kallinen Matleena
Kananen Hilikka
Leppänen Osmo
Törrö Leena

Muut läsnäolijat:

Gråsten Risto, johtaja, eQ Varaihoito Oy
Hurskainen Timo, kirkkovaltuuston puheenjohtaja
Oikarinen Lauri, kirkkoherra
Pesonen Mika, strategi, eQ Varainhoito Oy
Risku Marjo, asiakasvastuullinen johtaja, Front Capital Oy
Sistonen Toivo, talousjohtaja

Poissa:

Immonen Tyyne

92 §

1 Kokouksen avaus

Aluksi veisattiin virsi 555:1–2 ja puheenjohtaja Hannu Juntunen avasi kokouksen.

93 §

2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja: Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Taloudellinen jaosto: Hyväksyi.

94 §

3 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Hilikka Kananen ja Osmo Leppänen.

Puheenjohtaja: Taloudellinen jaosto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Taloudellinen jaosto: Valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Hilikka Kanasen ja Osmo Leppäsen.

95 §

4 Työjärjestys

Taloudellinen jaosto: Hyväksyi esityslistan työjärjestykseksi.

96 §

5 Seurakunnan sijoitustoiminta

Seurakunnan sijoitustoimintaa koskevat kirkkolain ja seurakunnan taloussäännön, kirkkoneuvoston ohjesäännön ja eri rahastojen määräykset.

Kirkkolain 15 luvun 1 §:n mukaan seurakunnan varoja ja tuloja saadaan käyttää ainoastaan seurakunnan tehtävien toteuttamiseen. Muuta säädöstä varojen sijoittamisesta ei kirkkolaissa ole.

Kajaanin seurakunnan Taloussääntö (14 §): ”*Seurakunnan rahavarat on talletettava ja sijoitettava suunnitellusti siten, että riittävä tuottotaso saavutetaan riskit halliten. Kirkkoneuvoston taloudellinen jaosto antaa ohjeet seurakunnan sijoitustoiminnan hoitamisesta. Kirkkovaltuusto voi siirtää talousjohtajan viran johtosäännöllä kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston sijoitustoimintaa koskevaa toimivaltaa talousjohtajalle.*”

Talousjohtajan viran johtosäännön avaintehtävät 14. kohta: ”*huolehtia seurakunnan vakuutuksista ja käteisvarojen sijoittamisesta*”.

Seurakunnan sijoitustoiminnan piiriin kuuluva varallisuus muodostuu rahavaroista sekä muuhun kuin toimintaan käytettävistä kiinteistöistä ja osakehuoneistoista. Rahavarojen määrä muuttuu sen mukaan, kuinka vuotuinen tulorahoitus riittää toiminnan kulujen sekä investointien rahoittamiseen.

Sijoituksien tarkoituksena on turvata osaltaan seurakunnan ja toiminnan edellytykset. Varoja tarvitaan vastaisten investointien rahoittamiseen sekä seurakunnan maksuvalmiuden turvaamiseen. Sijoitusten tuotto on käytettävissä toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Seurakunnan varallisuuteen sisältyvät myös lahjoituksina ja testamentteilla saadut varat. Tällaiset varat merkitään seurakunnan kirjanpitoon erillisenä eränä. Myös nämä ns. toimeksiantojen varat kuuluvat seurakunnan sijoitustoiminnan piiriin.

Hautainhoitorahastojen tehtävänä on tarjota monipuolisia ja luotettavia hautainhoitopalveluja Kajaanin seurakunnan hautausmailla sekä ylläpitää niiden sovittu taso sekä jatkuvuus sijoittamalla rahaston varoja tuottavasti ja taloudellisesti riskit halliten. Hautainhoitorahastojen toimintaa pyritään ensisijaisesti kattamaan hoitotoiminnasta saaduilla tuloilla. Rahaston varoja ei saa käyttää muuhun kuin sen omiin tarkoituksiin. Rahaston rahavaroja ja muuta omaisuutta on hoidettava erillään seurakunnan hallinnassa olevasta omaisuudesta.

Seurakunnan varat on pyritty sijoittamaan tuottavasti, taloudellisesti ja riskit halliten. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että suoria sijoituksia esimerkiksi osakkeisiin ei ole tehty. Poikkeuksena tästä on testamentteilla saadut osakesijoitukset. Verotuksen kautta kertyneet kassavarat on sijoitettu kohteisiin, joissa pääoman menetyksen riski on mahdollisimman alhainen. Näitä varoja oli vuoden vaihteessa sijoitettuna Sammossa, Nordeassa ja OP-Rahastoyhtiö Oy:ssä. Kassavaroja oli talletettuina myös eri pankkien korollisille shekki- ja muille pankkitileille.

Pääkirjatileillä ja kassassa Kajaanin seurakunnalla on tällä hetkellä (18.10.2011) 1 952 914,64, euroa, määräaikaistalletuksissa ja osuuksissa 1 817 438,25 euroa ja erillisissä rahaston sijoituksissa (Tilda Hahl) 158 010,27 euroa eli yhteensä 3 928 363,16 euroa. Lisäksi seurakunnalla on hoidossaan Kajaanin rovastikunnan pankkitili ja Segezan kirkkohankkeen pankkitili.

Kajaanin kaupungin keskushallinto /Kainuun kuntien hankintarengas pyysi 1.7.2010 päivätyllä tarjouspyynnöllä tarjouksia pankkipalveluista ajalle 1.11.2010 – 31.12.2014, tämän lisäksi tarjouksenpyytäjällä oli oikeus käyttää yhden vuoden optiota. Option käytöstä tehdään erillinen hankintapäätös myöhemmin. Kajaanin kaupungin ja sen liikelaitosten, Kajaanin ev.lut. seurakunnan ja Hyrynsalmen ev.lut. seurakunnan pankkipalvelujen toimittajaksi valittiin kokonaisedullisimman tarjouksen jättänyt Kainuun Osuuspankki.

Hautainhoitorahaston ja muiden rahastojen varojen hoidossa noudatetaan samoja periaatteita. Muiden rahastojen eli lahjoitusrahastojen varat oli talletettuina markkinarahatalletuksiin ja korollisille pankkitileille.

Luterilainen kirkko on sitoutunut edistämään vastuullisen sijoittamisen kehitystä Suomessa. Kirkon keskusrahasto on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet 28.3.2008.

Kirkon vastuullisen sijoittamisen ohjeet otettiin käyttöön keväällä 2007. Ne on tarkoitettu ohjaamaan kirkon eläkerahaston sijoitustoimintaa. Ohjeet sopivat myös seurakuntien sijoituspäätösten pohjaksi. Ohjeet ovat kirkon puheenvuoro vastuullisesta sijoitustoiminnasta. Ne päivittävät vuonna 1999 hyväksytyt kirkon sijoitustoiminnan eettiset periaatteet.

Uudet ohjeet perustuvat positiiviseen arvottamiseen, aktiiviseen vaikuttamiseen sekä välttämisen periaatteeseen. Ohjeiden mukaan varat sijoitetaan yrityksiin, jotka tuntevat vastuuta yksilöstä, ympäristöstä ja yhteiskunnasta. Pelkkä epäeettisten sijoituskohteiden karsinta ei tee osakesalkusta vastuullista.

Sijoittamisen neljä pääperiaatetta

Vastuullisessa sijoittamisessa sovelletaan neljää toteutustapaa: välttämistä, positiivista näkökulmaa, integroitua sijoitustoimintaa ja vaikuttamista.

- **Välttäminen** tarkoittaa, että määritellään yritysjoukko, johon sijoittamista vältetään. Rajoituksia voivat aiheuttaa yrityksen toimiala tai sen toiminnassa esiintyneet epäselvyydet, joihin yritysjohto ei ole puuttanut.
- **Positiivinen näkökulma** tarkoittaa sijoittamista sellaisiin yrityksiin, jotka ovat parhaiten toteuttaneet vastuullisia liiketoimintatapoja yksittäisellä sektorilla tai teollisuudenalalla. Sijoituksia voidaan suunnata myös vastuullisia tuotteita tai palveluita tuottaviin yrityksiin. Silloin sijoitetaan esimerkiksi teknologioihin, jotka tähtäävät ilmastonmuutoksen estämiseen tai veden puhdistamiseen.
- **Integroidussa sijoitustoiminnassa** otetaan huomioon niin sanottuja ESG-tekijöitä. Ne ovat ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan (environment, social, governance) liittyviä asioita. Tavoitteena on löytää yrityksiä, joiden tapa hoitaa vastuullisuuteen liittyvät asiat luo niille pitkäaikaista kilpailukykyä suhteessa kilpailijoihin.

- **Vaikuttamisessa** sijoittajat toimivat aktiivisina omistajina ja käyttävät oikeuksiaan. Konkreettisia keinoja ovat sijoittajan ja yritysjohton väliset keskustelut sekä äänestäminen yhtiökokouksessa.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vastuullisen sijoittamisen ohjeet liite 1

Alkuvuosi oli sijoittajalle haasteellinen. Euroalueen velkakriisi ja Yhdysvaltain velkaongelmat hermostuttivat markkinoita; osakekurssit laskivat keskeisillä markkina-alueilla ja korkosijoitusten tuotto oli alhainen.

Sijoittamiseen liittyy aina riski, jolla tarkoitetaan sijoituksen tuottoon liittyvää epävarmuutta. Käytännössä riski tarkoittaa mahdollisuutta saada sijoituksesta odotettua huonompaa tai parempaa tuottoa, ja myös mahdollisuutta menettää sijoitetut varat osaksi tai kokonaan.

Jos riski on matala, tuotto on suhteellisen vaatimatonta ja sijoittaminen on enemmän säilyttävää kuin tuottoa aikaansaavaa.

Sijoitustoiminnan tavoitteena on muodostaa portfolio, jossa tuotto ja riskit ovat oikeassa suhteessa toisiinsa. Hajautuksen avulla voidaan reagoida markkinoiden muutoksiin hallitulla tavalla. Sijoitustoiminnan tavoite on riittävä tuotto sekä luoda puskureita suhdanneheilahteluja vastaan. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava siitä, että sijoittamisen pitkäjänteisyys ja realisoitavuus ovat oikeassa suhteessa seurakunnan tulevaisuuden tarpeiden kanssa.

Lisätietoja asiasta antaa talousjohtaja Toivo Sistonen puh. 6172 2250, gsm 044 7444 250, sähköposti: toivo.sistonen@evl.fi.

Talousjohtaja: Taloudellinen jaosto kuulee kokoukseen kutsuttuja sijoituspalveluyritysten edustajia ja antaa ohjeet jatkovalmistelusta.

Taloudellinen jaosto: Kuultiin asiantuntijoina seuraavia henkilöitä: asiakasvastuullinen johtaja Marjo Risku Front Capital Oy:sta, joka oli läsnä klo 18.10–18.50 sekä johtaja Risto Gråsten ja strategi Mika Pesonen eQ Varainhoito Oy:sta, jotka olivat läsnä klo 18.55–19.40.

Taloudellinen jaosto antoi talousjohtajan tehtäväksi valmistella seurakunnan sijoitussuunnitelma ja tuoda se taloudellisen jaoston käsittelyyn.

97 §

6 Oikaisuvaatimusohjeet

Liitettiin pöytäkirjaan.

98 §

7 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.09. Veisattiin virsi 521: 7–8.